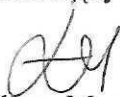

Opinia Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Brzegu

Powiatowa Rada Działalności Pożytku Publicznego w Brzegu pozytywnie opiniuje projekt uchwały Rady Powiatu Brzeskiego w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 roku"

Pozytywną opinię wydało pięciu członków Rady, jeden członek Rady zgłosił uwagi do projektu uchwały (uwagi w załączeniu do Opinii)

Przewodniczący PRDPP

Łukasz Mardas

Mirosława Tomanik

Fundacja Do dzieła

Wnosząc uwagi do projektu Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Brzeskiego na lata 2025–2028, pragnę podkreślić, że dokument ten – zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska – nie jest jedynie zarysem kierunków działań, lecz powinien stanowić podstawowe narzędzie, które umożliwia organom samorządu formułowanie polityki ekologicznej oraz podejmowanie konkretnych, finansowanych z budżetu działań.

Oznacza to, że Program powinien być:

- operacyjny – zawierać jasno wskazane działania,
- realny – osadzony w możliwościach organizacyjnych i finansowych powiatu,
- mierzalny – oparty na konkretnych celach i wskaźnikach, które pozwalają ocenić postępy,
- możliwy do wdrożenia – z przypisaniem odpowiedzialności, harmonogramem i potencjalnymi źródłami finansowania.

Ponieważ Rada Powiatu podejmuje decyzje budżetowe właśnie na podstawie tego dokumentu, Program musi dostarczać jej jasnych kierunków działań, precyzyjnych rozwiązań oraz oczekiwanych efektów środowiskowych, które można monitorować i rozliczać. W obecnym kształcie dokument w wielu obszarach nie spełnia tej funkcji, co uzasadnia konieczność zgłoszenia poniższych uwag.

Moje zastrzeżenia budzi fakt, że raport nie zawiera:

1. Konkretnych, mierzalnych celów oraz wskaźników realizacji działań

W dokumencie brakuje liczbowych celów dotyczących m.in.:

- redukcji stężeń PM10, PM2.5 i benzo(a)pirenu (choć diagnoza wskazuje na przekroczenia – str. 15–16),
- liczby planowanych wymian źródeł ciepła,
- poziomów recyklingu czy redukcji odpadów niebezpiecznych (str. 19–20),
- ograniczenia hałasu komunikacyjnego (str. 16–17).

Brak wskaźników uniemożliwia ocenę efektywności programu.

2. Opisów konkretnych rozwiązań problemów zdiagnozowanych w Programie

Mimo wskazania istotnych problemów środowiskowych, dokument pozostaje zbyt ogólny i nie przedstawia:

- Jasno doprecyzowanych działań naprawczych w zakresie jakości powietrza na terenach o przekroczeniach,
- sposobów ograniczenia hałasu wzdłuż głównych dróg,
- mechanizmów kontroli i eliminacji nielegalnych składowisk odpadów,
- działań chroniących korytarze ekologiczne i siedliska przyrodnicze.

To powoduje, że diagnoza nie przekłada się na realny plan działań.

3. Szczegółowego harmonogramu działań i podziału odpowiedzialności

W Programie brak:

- przypisania zadań konkretnym instytucjom,
- określenia kolejności i czasu realizacji działań,
- rozpisania priorytetów na lata 2025–2028 i perspektywę 2032.

Bez tego Program nie pełni funkcji operacyjnej.

4. Przypisania źródeł finansowania do konkretnych działań

Dokument wspomina jedynie o możliwych źródłach finansowania (str. 14), lecz:

- nie określa, które działania będą finansowane z jakich funduszy,
- nie wskazuje szacowanych kosztów,
- nie podaje udziału środków własnych powiatu.

Brak takiej informacji utrudnia Radzie Powiatu podejmowanie decyzji budżetowych.

5. Analizy ryzyk oraz braków adaptacji do zmian klimatycznych

Dokument nie uwzględnia działań związanych z rosnącą liczbą ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak:

- susze,
- powodzie,
- fale upałów,
- zagrożenia dla rolnictwa i przyrody wodnej.

Brak strategii adaptacyjnych to poważna luka w dokumencie, który ma obowiązywać aż do 2032 roku, tym bardziej że wystąpienie takich zjawisk rośnie, a na terenie powiatu ostatnia powódź bardzo zagrożiła mieszkańcom i spowodowała ogromne straty.

6. Szczegółowych działań dla ochrony przyrody i korytarzy ekologicznych

Mimo opisanie form ochrony przyrody:

- brak wskazania zagrożonych obszarów,
- brak działań minimalizujących fragmentację siedlisk,
- brak rozwiązań dla ochrony wód powierzchniowych i mokradeł.

To osłabia efektywność ochrony ekosystemów.

7. Strategii ograniczania emisji z transportu drogowego

W dokumencie wskazano, że hałas i zanieczyszczenia pochodzą głównie z ruchu drogowego (str. 16–17), jednak program nie zawiera działań takich jak:

- rozwój transportu zbiorowego,
- uspokojenie ruchu w newralgicznych strefach,
- wyznaczenie stref niskoemisyjnych,
- infrastruktura rowerowa i pieszka,
- itp.

Brak tych zapisów stoi w sprzeczności z diagnostyką problemów.

8. Zaplanowanego udziału mieszkańców i organizacji społecznych

Program nie przewiduje konsultacji ze środowiskiem specjalistów, mieszkańcami przy realizacji działań. Nie uwzględnia także udziału NGO w monitoringu środowiska, ani szerokich działań partycypacyjnych, co obniża przejrzystość i społeczny nadzór nad realizacją polityki ekologicznej.

9. Mechanizmów szczegółowego monitoringu i ewaluacji

Choć monitoring jest wymieniony, brak:

- systemu zbierania danych,
- częstotliwości raportowania,
- jawnych zasad publikacji wyników,
- procedury korekty działań, gdy cele nie są realizowane.

Bez tego Program nie będzie narzędziem skutecznego zarządzania.